GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 203 Joi, 17 (29) Septemvre. 1887.

Brașovŭ, 16 Septemvre 1887.

Privirile ómenilorŭ politicĭ suntŭ aḑi din nou ațîntite asupra celorŭ ce se petrecŭ la granița franceso-germană. Semte aḑi fiăcare instinctivŭ, că Europa nu-șĭ va redobêndi liniștea până ce nu se va aplana marea diferință între popórele de dincóce și de dincolo de Rinŭ și de aceea se urmăresc ŭ cu atențiune atâtŭ de încordată raporturile dintre Francia și Germania.

Ḑiceamŭ într'unulŭ din numerii trecuțĭ, că de unŭ timpŭ încóce se pare, că ḑiarele germane și francese și-au schimbatŭ rolurile, așa că acum Germanii își impunŭ moderațiunea aceea, cu care întîmpina mai înainte pressa francesă atacurile și amenințările germane.

Amŭ adausŭ atuncĭ, că acésta pledéză în favórea întărirei Franciei. Și în adevĕrŭ, în cei șése-spre-ḑece anĭ din urmă Francia s'a reculesŭ în modŭ admirabilŭ, și-a reorganisatŭ și întăritŭ forțele sale armate astfelŭ, încâtŭ aḑi nicĭ celui mai îngâmfatŭ Prusianŭ nu-i mai vine în minte a vorbi cu disprețŭ, ca în anii trecuțĭ, despre aspirațiunile de revanșă ale Francesilorŭ.

Mobilisarea de probă și marele manevre, ce s'au făcutŭ în sĕptĕmânile trecute în Francia, au contribuitŭ nu numai de a întări încrederea și de a aprinde însuflețirea poporului francesŭ față cu armata sa, dér a datŭ ocasiune și străinilorŭ de a se convinge despre estraordinarele progresse ce le-a făcutŭ acésta armată.

In privința acésta vedemŭ în „Neue freie Presse“ o interesantă dare de sémă din Parisŭ despre părerile ce și le-au datŭ mai mulțĭ membri ai misiunilorŭ militare străine, după reîntórcerea lorŭ dela manevrele corpului alŭ 9-lea de armată.

Observările ce s'au făcutŭ și judecata ce s'a datŭ în totalŭ de cătră militarii străinĭ asupra armatei francese, le resumă memorata fóiă în următórele:

„Deși esecutarea manevrei n'a pututŭ satisface pe deplinŭ pe oficerii străinĭ, totușĭ judecata lorŭ e de acordŭ în aceea, că armata francesă în anii din urmă a făcutŭ în genere atâtŭ în privința tactică câtŭ și în instrucțiunea detaiată progrese fórte însemnate. Acésta se datoresce mai cu sémă esecutărei escelentelorŭ instrucțiunĭ ce le-a datŭ generalulŭ Ferron despre lupta infanteriei“.

La întrebarea cum este atitudinea militărescă și disciplina trupelorŭ francese oficerii străinĭ au datŭ următorulŭ rĕspunsŭ:

„Cei deprinșĭ de esemplu a vedé ținuta rigorósă a trupelorŭ germane arŭ avé în acésta privință încă unele de doritŭ; de altă parte însĕ au observatŭ representanții misiunilorŭ străine o mare disciplină, liniște și destoinicià de marșŭ la tóte trupele. Toți au recunoscutŭ, că în acésta direcțiune armata francesă s'a schimbatŭ multŭ în favórea ei.“

Câtŭ pentru artileria francesă s'au esprimatŭ „că acestei arme i s'a datŭ la manevrele actuale unŭ rolŭ fórte importantŭ și că atâtŭ în ceea ce privesce materialulŭ precum și hărnicia soldaților artileria francesă a doveditŭ acelcașĭ calitățĭ, ce o făcuseră renumită odinióră.“

Asemenea s'au pronunțatŭ oficerii străinĭ favorabilŭ și asupra cavaleriei francese, deși cavaleria a avutŭ unŭ terĕmŭ de manevrare fórte greu la esercițiile actuale. S'a constatatŭ în specialŭ că caii ei suntŭ bine ținuțĭ.

Starea sanitară în armata francesă s'a aflatŭ fórte bună, ceea ce se atribue în mare parte și climei celei bune de acolo.

Asupra armamentului și echipamentului trupelorŭ s'a constatatŭ, că este fórte bogatŭ, dér nu s'au pronunțatŭ oficerii străinĭ, deórece tocmai acuma armamentulŭ și echipamentulŭ trupelorŭ francese se găsesce în stare de transformare.

In fine au constatatŭ aceiașĭ militarĭ străinĭ, că în privința politică nu esistă curente speciale în armata francesă, ci toți ostașii își facŭ datoria trăindŭ în cea mai bună armonià. Oficerii străinĭ au fostŭ tractațĭ cu multă prevenire și politeță și însușĭ ministrulŭ de rĕsboiu a arătatŭ cu ocasiunea acésta tactŭ și finețĕ, ér poporațiunea i-a primitŭ fórte amicalŭ, așa că misiunile militare străine s'au întorsŭ dela manevre fórte satisfăcute.

Stândŭ astfelŭ lucrurile nu ne mai putemŭ mira de schimbarea tonului foilorŭ germane față cu Francia și de graba cu care guvernulŭ germanŭ a promisŭ guvernului francesŭ a-i da satisfacțiune lealĕ pentru incidentulŭ celŭ mai nou dela fruntarià.

Incidentulŭ dela granița francesă.

Incidentulŭ dela granița francesă-germană a produsŭ o adêncă sensațiune în Parisŭ și a influințatŭ fórte tare și bursa. Vêndĕtorii de ḑiare din Parisŭ strigară deodată pe bulevarde, oferindŭ numerele cele mai nouĕ publicului: „Omorirea unui oficerŭ francesŭ de cătră Germanĭ la frontieră!“ Când cetiră Parisianii ce s'a petrecutŭ la graniță îi cuprinse mare iritațiune, care se oglindéză și în articulii ḑiarelorŭ.

Unele ḑiare întituléză raporturile despre incidentŭ cu cuvintele: „Doi Francesĭ omorîțĭ de Germanĭ“. Cea mai mare parte a foilorŭ din Parisŭ pretindŭ sĕ se dea Franciei o eclatantă satisfacțiune și întrébă că ce-o sĕ se alégă din raporturile internaționale sub asemenĭ împrejurărĭ. Pre când mulțime de Germanĭ trăiescŭ în Parisŭ în tótă liniștea, granița se calcă nepedepsitŭ de cătră oficerii și soldații germanĭ. Guvernulŭ, ḑice „Evénement“, trebue sĕ céră o esemplară pedepsire a acelora, carĭ pórtă vina pentru atentatulŭ lașŭ comisŭ în urmă. Suntŭ însĕ și ḑiare, carĭ admoniéză pe Francesĭ sĕ fiă liniștițĭ, căcĭ atuncĭ casulŭ se va puté aplana pe cale diplomatică, cum s'a întêmplat cu afacerea Schnaebele. In cercurile guvernului francesŭ casulŭ dela graniță a produsŭ cea mai penibilă impresiune și toți au fostŭ îndată convinșĭ că vorŭ trebui sĕ facă pașĭ grabnicĭ diplomaticĭ.

Dealtmintrelea casulŭ din vorbă a produsŭ consternare și în Germania. Tóte foile scriu cu cea mai mare reservă și accentuéză că, décă pe partea germană este vina séu vre-o neînțelegere, Germania va fi gata a da Franciei cea mai lealĕ satisfacțiune.

Și în adevĕrŭ, precum ne spune telegrama de aḑi din Parisŭ, Germania a declaratŭ pe cale diplomatică, că e gata a da orĭ-ce satisfacțiune lealĕ pretinsă. Se temŭ dér acum și Germanii de a provoca unŭ rĕsboiu cu Francia.

„Neue freie Presse“ finesce unŭ articulŭ de fondŭ, în care vorbesce despre marea iritațiune, ce a produs'o în Paris incidentulŭ dela granița franceso-germană, cu următórele observărĭ:

„. . . Suntŭ acum 16 anĭ, de când Alsația Lotaringia este érășĭ încorporată cu țéra-mamă germană și ultimele alegerĭ dietale au doveditŭ, că tóte suntŭ încă așa, cum au fostŭ în primulŭ anŭ după rĕsboiu. Firele simpatiei și ale dorului nu mergŭ spre ostŭ cătră țéra-mamă, ci spre vestŭ la Paris. Despre acésta suntŭ în clarŭ cei din Berlinŭ și din Strassburg, numai asupra mijlócelorŭ de îndreptare nu suntŭ înțeleșĭ și tocmai acum se vorbesce multŭ de neînțelegerĭ între principele Bismarck și prințulŭ Hohenlohe guvernatorulŭ Alsației-Lotaringiei, căruia i se ascrie chiar intențiunea de a se retrage dela postulŭ sĕu.“

„Pe câtŭ timpŭ însĕ locuitorii Alsației-Lotaringiei vorŭ visa mereu, că se vorŭ reîncorpora la Francia și se vorŭ întórce sub stăpânirea francesă, nu vorŭ lipsi nicĭ incidentele neliniștitóre și episodele dela graniță. Grozava încordare, care de unŭ anŭ de ḑile s'a reînoitŭ în raporturile Germaniei cu Francia și care acum se ivesce și în raporturile germano-rusescĭ, n'a rĕmasŭ fără de influință asupra speranțelorŭ poporațiunei alsațo-lotaringice; ea a datŭ nou nutremêntŭ ascunselorŭ simpatii pentru Francia. Prin acésta situațiunea penibilă, în care se află Europa, a devenitŭ aprópe ne mai suportabilă și la fiecare incidentŭ, care se întêmplă la granița franceso-germană, tremură lumea, că pacea ei póte sĕ aibă unŭ sfîrșitŭ pe câtŭ de neașteptatŭ pe atâta de tragicŭ.“

Episcopulŭ Szasz Domokos în România.

„Revue de l'Orient“ este informată din Bucurescĭ, că faima despre pretinsele ofense ce îi s'ar fi făcutŭ episcopului Szasz Domokos cu ocasiunea „visitațiunei sale canonice“, întreprinsă în România, este nefundată. O telegramă a „Agenției Havas“ a și arătatŭ deja, că cele ce se vorbescŭ despre pățeniile episcopului suntŭ esagerărĭ.

„In adevĕrŭ, autoritățile de aicĭ — continuă corespondentulŭ din Bucurescĭ alŭ foiei „Revue de l'Orient“ — au provocatŭ pe episcopŭ sĕ nu țină vorbirĭ publice la credincioșii sĕi, vrêndŭ prin acésta sĕ previe eventuale demonstrațiunĭ. Prin acésta însĕ autoritățile au avutŭ în vedere în prima linià interesele cetățenilorŭ maghiarĭ, fiindŭ că au vrutŭ sĕ prevină neplăcerile ce arŭ fi pututŭ obveni, décă episcopulŭ la sosirea sa în deosebitele comune ar fi continuatŭ a ținé la poporŭ astfelŭ de vorbirĭ, carĭ aveau caracterŭ mai multŭ politicŭ decâtŭ confesionalŭ, și carĭ ar fi provocatŭ entusiasmŭ politicŭ demonstrativŭ, cum s'a întêmplatŭ acésta în Ploescĭ și Bucurescĭ. Altmintrelea, cumcă provocarea episcopului reformatŭ din partea guvernului românŭ, de a se mărgini la scopulŭ călĕtoriei sale, n'a fostŭ vătĕmătóre, o dovedesce și împrejurarea, că episcopulŭ nu a insinuatŭ plângere nicĭ la consulatŭ, nicĭ la ambasadă, ceea ce ar fi pututŭ face, décă în adevĕrŭ ar fi fostŭ expusŭ la vexațiunĭ. O demonstră acésta și primirea căldurosă de care s'a bucuratŭ episcopulŭ la Maiestatea Sa regele, fără intervenirea ambasadei. Astfelŭ déră faimele colportate de foile din Budapesta suntŭ născocite de unŭ corespondentŭ furiosŭ.“

„Egytertés“ ḑice că acéstă declarațiune este curiósă și suspectă, ér „Kolozsvar“ vré s'o desmintă prin împrejurarea, că regele României petrecea pe timpulŭ acela în Sinaia și astfelŭ necum sĕ se fi împărtășitŭ episcopulŭ de acea primire căldurósă, dér nicĭ măcarŭ audiență la Regele n'a avutŭ și n'a cerutŭ. Ișĭ susține în tóte amĕnuntele primulŭ sĕu comunicatŭ, pe care și noi l'amŭ reprodusŭ la timpulŭ sĕu și despre care ḑice, că l'a primitŭ din celŭ mai bunŭ isvorŭ.

Corespondentulŭ din Bucurescĭ alŭ „Corespondenței Politice“ combate asertiunea — cum că astfelŭ de inspecțiunĭ, ca cea întreprinsă de Szasz Domokos în Ro-

mânia, totdéuna s'au putută face neimpedecate — dicêndă, că »până acum nicî ună episcopă reformată din Ungaria n'a inspectată bisericile reformate din România. Episcopulă Szász Domokos nu a impărtăşită ambasadei austro-ungare scopulă ce avea sĕ-lă urmărescă prin acéstă inspecţiune şi astfelă în faţa acestei petrecerî în România a lui Szasz, ală căreia scopă nu era cunoscută, guvernulă română s'a vĕdută nevoită a denega episcopului, venită în ţéră fără nicî o concesiune, dreptulă de a păşi ca persónă oficială. Décă prefectulă poliţiei din Bucurescî s'a purtată neurbană faţă cu episcopulă, nicî în casulă acesta nu póte fi vorba de satisfacţiune oficială din partea guvernului, ci numai de o satisfacţiune personală (duelă? Red.) dată de organulă respectivă. Ambasada până acum n'a primită din Viena nicî ună felă de actă în causa acésta«.

SCIRILE DILEI.

Noua dietă unguréscă, care de acum înainte va avé viéţă de câte cincî anî, se întrunesce Joi în 17 (29) Septemvre şi va fi deschisă de Maiestatea Sa monarchulă în persónă.

—x—

In urma stăruinţelor neobosite ale Reuniunii femeilorŭ române din Abrudă, **şcóla română de fetiţe în Abrudă s'a deschisă**. Deschiderea s'a făcută cu ceremonia cuviinciósă la 11 Septemvre n. Ânteiu s'a ţinută serviciu divină, apoi s'a făcută sfinţirea apei în sala de propunere, fiindă de faţă membrii comitetului şi ună numĕră frumosă din membrii reuniunei femeilorŭ române, câţiva membri din clasa inteligentă, ómenî din poporă şi vr'o câteva din eleve. Apoi presidenta reuniunei femeilorŭ române, d-na Anna Galŭ, a pronunţată ună discursă de inaugurare, la care a rĕspunsă parochulă d-lŭ Dionisiu Adamoviciu. Ambele cuvêntărî au fostă bine primite. Invĕţătórea este d-şóra Maria Conţanŭ. Numĕrulă elevelorŭ s'a urcată la 52.

—x—

Proiectulă de bugetă ală oraşului Braşovŭ prevede 467,837 fl. 51 cr. cheltuelî şi 420 698 fl 76 cr. veniturî. Deficitulă de 47,158 fl. 75 cr. se dice că se va acoperi printr'ună aruncă comunală de 25%. — Dér când nu va mai fi ce sĕ se arunce pe contribuabilă, atuncî? Şi timpulă nu e departe.

—x—

Acum două sĕptĕmânî s'au descoperită în archiva oraşului Budapesta **500 de testamente legale**, care zacă de decî de anî între teancurile de acte ale archivei, fără sĕ fi fostă vr'odată înregistrate şi sĕ se fi adusă la cunoscinţa tribunalului, aşa că în totă casulă acesta a dată moştenitorilorŭ legalî ai respectivilorŭ testatorî adeverinţă despre neesistenţa unui testamentă şi au putută lua în posesiune moştenirea fără nicî o contestaţiă. Testamentele s'au predată tribunalului şi întru câtă nu suntŭ învechite (prescrise), vorŭ trebui sĕ intre în vigóre. E posibilă că vorŭ pricinui processe marî, care vorŭ ameninţa averea multorŭ familii distinse.

—x—

E in formare o societate ardeleană pe acţii pentru rafinarea petroleului. La 22 Septemvre n. s'a ţinută adunare generală. Capitalulă societăţii ală cărei scopă e înfiinţarea şi obţinerea de rafinerii de petroleu, şi anume mai ânteiu în Braşovă, s'a stabilită la 400,000 fl. în 2000 **acţii au porteur de câte 200 fl.**, pentru care la constituire se plătesce 75 procente cu totulă, aşadéră 300,000 fl. Durata societăţii e de 5 anî.

—x—

Reichsrathulă austriacă e convocată pe dina de 11 Octomvre 1887.

—x—

Amă comunicată cetitorilorŭ noştri ca **curiositate contimporană**, că musica naţională ungurésca din Cluşiu a lui **Pongracz** a cântată deunădile la Sinaia, înaintea regelui Carolŭ. „Ellenzék" revine asupra acestui faptă spunêndă, că la întrebarea lui Pongracz: ce sĕ cânte, regele a rĕspunsă în limba germană: „Sĕ cânte numai acele frumóse doine poporale ungurescî".— »Şi familia regală a ascultată cu mare plăcere **tonele supĕrătóre, asprele părăitóre**" (inţelege ciardaşurile). După acésta regele a întrebată pe Pongracz, că câtă costă ună astfeliu de cimbală. Pongracz a rĕspunsă: 100—200 fl. — „Nicî nu e multă pentru acestă instrumentă plăcută" — rĕspunse regele; apoi întorcêndu-se către regină dise: »Ar trebui sĕ impatriămă şi la noi acestă instrumentă", şi continuă zimbindă: »Doră dintre damele de curte ar pute vre-una sĕ inveţe cu cimbalu". — Doine ungurescî??! Mare minune! asta'i ceva nou de totă, cum amă dice: trufanda. Sĕ impatriezecimbalu? In România esistă deja cimbalu, rarcorî vei găsi o bandă de lăutarî fără cimbală; nu cumva tocmai aci e impatriată din România? Ce privesce pretinsele vorbe cu zimbetulă regelui, „că ar pute învĕţa o damă de onóre cu cimbalu", lucrulă trebue că stă altfelă; póte că regele sĕ fi disă, cum că vre-unulă dela „Ellenzek" ar pute sĕ 'nveţe cu cimbalu, pentru ca sĕ 'şi acompanieze cu elă „frumósele doine« ungurescî, ca „Büdös bocskor" şi ca cea din »Pesti Hirlap«.

—x—

Cetimă în „H. Z'g.": **»Rĕsvrătitorii din Bicsadă**, carî acum trei anî s'au opusă comisiunei judiciare trimise ca sĕ reguleze raporturile urbariale şi au făcută necesară intervenirea puterei armate, suntă condamnaţi, în numĕră de 26, la patru lunî până $1^1/_2$ anî închisóre şi în urma întărirei sentinţei în prima instanţă duşi la Chezdi-Oşorheiu ca sĕ'şi facă pedepsa".

—x—

Pe munţii dinprejurulă Braşovului, şi anume **pe Cărstianulă mare a ninsă**. Zăpada a cădută până devale pe Postovară. De asemenea **Pétra Craiului** e acoperită de zăpadă. Pe munţii de lângă Sibiiu a ninsă până la **Muma**.

—x—

Pentru serviciile făcute maghiarismului, ministrulă Trefort a „pricopsită" pe preotulă gr. or. **Gavrilă Matei** — din ce locŭ? — cu 50 fl. — Nu va fi uitată.

—x—

Cetimă în „Fóia Diecesană« dela 13 (25) Septemvre: **»Concubinatele se inmulţescă în comitatulă Timişă în modu înspăimântător«**. După unu raportă ală vice-comitelui ală acestui comitată s'au născută în anulă trecută 1886: 1112 copii nelegiuiţi Din aceştia aparţină 1010 religiunei greco-orientale, 559 religiunei romano-catolice, 26 confesiunei evang. şi 19 celei elvetice. De mirată este, că la ovreii cei numĕroşî din comitată nu s'a născută nicî ună copilă din patŭ nelegiuită în anulă 1886. Etă una dintre multele cause ale progresărei materiale şi spirituale ale elementului ovreescă în patria nóstră".

—x—

De mai multe dile se vĕdă prin oraşulă Brăila grupurî, grupurî **de străinî**, ale cărora figurî probézĕ că ei suntă **de peste Prută**, dér pe carî a doua di nu-i mai vedî! Aceştî individî, ale cărora figurî **reamintesce rĕsboiulă anului 1878—79**, trecă dilnică pe la diferite puncte în Bulgaria, dice „Bomba" din Brăila.

Bine este a duce poporulŭ la clacă Duminecă şi în sĕrbătorî?

Ţéra Bârsei, Septemvre 1887.

In unulă din numerii trecuţi ai »Gazetei« s'a publicată o corespondenţă de pe Murĕşă, ală căreia autoră ne spune, că în o di de sĕrbătóre o furtună vehementă impreunată cu grindină devastă teritoriulă unei comune românescî din părţile acelea, condamnândă tot-odată pe preotulă română din o comună învecinată, fiind-că arangiase o clacă cu poporulă tocmai în aceeaşi di.

Fără'ndoélă, că autorulă acelei corespondenţe esprimă prin condamnarea numitului preotŭ sentimentulă publică ală poporului din respectivele comune devastate de grindină, deórece poporulă nostru, fiindă consciu despre multele abusurî ce se facă cu claca, s'a obicinuită a privi în clacă — décă acésta se face Dumineca orî în di de sĕrbătóre — ună actă contrară preceptelorŭ bisericescî, ună **pĕcată**, pentru a căruia rĕsbunare crede că a fostă trimisă dela Dumnedeu asupra lui orî ce lovitură causată de elementele naturei, mai alesă décă acésta a succedată imediată, orî póte chiar în aceeaşi di, în care s'a făcută claca.

Claca însĕ este ună faptă creştinescă, şi ca atare nu numai că este concesă de legile bisericescî, der e chiar recomandabilă, deórece prin ea se tinde la ajutorarea cuiva prin puterî comune: **este ună actă de caritate**. Ba — în sensulă în care biserica concede inscenarea clăcilorŭ în dilele prescrise pentru abstinenţa dela lucrurile fisice — putereamă dice, că claca este ună felă de elemosină în sensă mai largă. Astfelă de elemosină o-ară pute da de es. locuitorii unei comune, când s'ar angagia prin clacă sĕ secere, séu sĕ aducă acasă de pe câmpă grânele unui confrate ală lorŭ, căruia prin ună incendiu orî altă lovitură nefericită a sorţii i-a cădută jugulă, suferindă pagube sdruncinătóre în garanţiele de subsistenţă ale vieţei pentru sine şi familia sa.

In asemenea casurî claca este **per exelentiam** ună actă de caritate, care după natura sa şi după gravitatea casului în care se aplică presupune în orî ce di de sĕrbătóre şi în orî-ce Duminecă libertatea eserciărei.

Cu totulă altmintrea stă lucrulă însĕ atuncî, când cineva din lăcomiă recurge la ajutorulă clăcei, vrêndă prin acésta sĕ esploateze deslegarea dela ţinerea dilelorŭ de sĕrbătóre, concesă de biserică din punctă de vedere ală carităţii, în favorulă îmbogăţirei lorŭ proprià.

In casulă acesta se comite ună abusă detestabilă, contra căruia datoră este a păşi nu numai fiăcare preotŭ consciu de chemarea sa, dér chiar fiă-care creştină adevĕrată, pentru că prin elă se vatĕmă moralitatea publică, se têmpesce sentimentulă de pietate şi se taie în dreptulă morală ală acelora, pentru carî în adevĕră suntă menite actele de caritate ale altora.

Mii şi mii de braţe românescî muncescă în după ameda fiă-cărei sĕrbătorî şi fiă-cărei Duminecî de peste véră la agrii marilorŭ proprietarî ungurî şi evrei. cărora, precum se vede, li-se dă în ţéra nóstră liberă mână în comiterea diferitelorŭ abusurî tăietóre în sentimentulă de pietate şi moralitatea publică a poporului. In casulă acesta nu mai póte fi vorba de actă de caritate, căcî boeraşii aceştia, în brazda cărora muncesce poporulă cu sĕptĕmâna întrégă, nu pótă avé nicî-odată pretensiunea sĕ chefuéscă pe la banchete în contulă sentimentului de caritate ală nimĕnui.

De aceea ar fi fórte de dorită, ca sĕ se ia cele mai energi e mĕsurî contra ăstorŭ feliu de abusurî, ce se comită cu claca, căcî prin ele se pierde ună cum-

FOILETONU.

Scóla pseudo-istorică Eder-Hunfalvy.

Neuere Erscheinungen der rumänischen Geschichtsschreibung beleuchtet von Paul Hunfalvy. Wien und Teschen, Verlag der k. k. Hofbuchhandlung Karl Prochaska 1886, 8° 252 pag.

(Urmare.)

Prin urmare în comitatele Ungariei şi în comitatele Transilvaniei, precum şi în districtulă Făgăraşului nu se póte închipui o nobilime română independentă, care sĕ nu derive dela regii Ungariei. O astfelă de nobilime a fostă imposibilă sĕ esiste chiar şi în Ungro-Vlachia séu în ţéra românéscă înainte de secululă ală XIII-lea, fiindă că abia numai în secululă ală XIV-lea putŭ sĕ se desvolte acolo o boerime proprià.

Aicî e de lipsă sĕ facemă atenţi pe cetitorŭ asupra procedărei necorecte a istoricilorŭ românî. Aceştia declamézĕ în continuu despre miseria ţĕranului română din Transilvania, dér nu amintescă nicî cu ună singură cuvêntă, că posiţiunea ţĕranului ungură din Transilvania era întru tóte asemenea cu posiţiunea ţĕranului română. Totă asemenea se ferescă de a face o paralelă socială şi politică între Transilvania de o parte, unde Românii nu erau naţiunea dominantă, şi între Moldova şi Ţéra românéscă, de altă parte, unde Românii domneu singurî. Intr'adevĕră paralela acésta nî-ar înfăţişa mai clară tirănia proprietarului ungură, pe care eu nu potă sĕ o aprobă, pe lângă umanitatea proprietarului din Moldova séu din Ţéra românéscă, pe care aşă lăuda-o din tótă inima, numai istoricii românî sĕ ne înfăţişeze şi starea ţĕranului de acolo. Orîcum, noi ne vedemă din timpulă de când se ivescă Românii în Transilvania, că ei sĕ fi avută alte drepturî, decâtă acele ce le-au avută şi în Ungaria Şoltuzii şi Chinezii, fiindă că au împoporată de nou terenurî nelocuite şi le-au făcută utile pentru domnii pământescî. Noi nu aflămă nicî cea mai mică urmă, nicî înainte de venirea Ungurilorŭ, nicî după aceea, că Românii din Transilvania sĕ fi avută vre-ună *dreptŭ originală* fiă de natură politică, fiă de natură socială. Toţ ce au căpĕtată ei, fiă dela regii Ungariei, fiă dela episcopii catolicî orî dela alţi proprietarî, au fostă lucrurî ce nu le avuserĕ mai înainte. Nime nu i-a despoiată de vre-ună pămêntă séu de vr'o moşiă óre care ce ar fi fostă a lorŭ dela începută, fiindă că ei dela începutulă seculului ală XIII-lea de când ne apară în părţile nóstre, nicîodată nu au stăpânită vre-ună pămêntă séu ună dreptă de natura acésta. De aceea în revoluţiunea dela 1437 nicî nu au putută sĕ perdă ceva, ce ară fi avută mai nainte.

Bălcescu face aspre imputărî lui Mihaiu Voivodulă, că nu a declarată de ómenî liberî pe Românii din Transilvania, l'ar fi costată, dice dênsulă, ună semnă numai, şi „domnii" ar fi dispărută de pe suprafaţa pămêntului (Este curiosă că sub astfelă de espresiunî istoricii românî înţelegă totdéuna numai pe Ungurî, şi lasă cu totulă neamintiţi pe Saşi, carî încă erau domnî peste o parte din Transilvania). Insĕ Bălcescu în zelulă sĕu românescă uită că Mihaiu a câştigată băiile sale victoriόse în contra Turcilorŭ nu numai cu trupe ausiliare ungurescî, dér chiarŭ şi cu generalî ungurescî (Bocskai, Albert Király, Michaelŭ Horvath, Stefanŭ Bekes, Stefanŭ Csaky, Pongracz Sennyei, Moise Székely, Andreiu Barcsai, Ion Ungvári s. a.) Bălcescu uită, că Mihaiu a pĕtrunsă chiar şi în Transilvania cu trupe ungurescî şi cu generalî ungurescî şi că generalii aceştia numai atuncî lă părăsiră, când vĕdură, că Mihaiu voia sĕ stăpânéscă Transilvania pentru sine şi nu pentru imperatulă Rudolfă. Bălcescu uită, că Mihaiu introdusese iobăgia (séu românia) ţĕranului în ţéra sa proprià séu celă puţină o înăsprise, şi cum i-ar putea veni lui în minte sĕ desfiinţeze acea instituţiune în Transilvania, unde mai înteiu dênsulă avea trebuinţă sĕ se întăréscă. In fine Bălcescu uită, că pe la a. 1600 numĕrulă Româniloră din Transilvania nu putea fi aşa de mare, fiindă că pe la a. 1700 se dice că abia ajungeau la 200,000, în care timpă Săcuii şi Sasii întreceau de două orî pe Românî cu numĕrulă. Şi acéstă proporţiune numerică se pot-

plitŭ capitalu nu numai moralŭ și religiosŭ, ci și ma terialŭ.

Cine a avutŭ ocasiune sĕ vedă cum decurgŭ aceste clăcĭ, câte escese se facŭ, câte imoralitățĭ se comitŭ, de ar ave numai câtŭ de puțină precugetare și tragere de inimă fată de bietu ŭ poporŭ, va trebui sĕ se inspăimĕnte și sĕ-lŭ cuprindă serióse îngrijirĭ de urmările funeste ale unorŭ abusuri ca acestea: Sute de omenĭ se înșiră în brazda domnului: bărbațĭ, femei; copile și flăcăi. Inaintea lorŭ merge butoiulŭ cu vinarsŭ, îndĕrĕtŭ urméză „coconașii« pintenațĭ, carĭ în limba românescă lovescŭ sentimentulŭ moralŭ și pudiciția tinerei generațiunĭ prin vorbirile scandalóse și glumele lorŭ cocișescĭ. Nutrimentulŭ miserabilŭ: câțĭ porcĭ bolnăvițĭ, câte oi călbedite. Vinarsulŭ suplinesce adeseorĭ loculŭ mâncărilorŭ. Sera se'ntorcŭ șumenițĭ de beutură, noptea bătăi și săriturĭ de gardurĭ. Totă considerația fată cu sanctitatea dilei s'a pierdutŭ.

Mai adaugemŭ la acestea capitalulŭ pierdutŭ in timpŭ. Fiă-care se grăbesce sĕ ia parte la clacă; cei mai mulțĭ se ducŭ de frică, pentru ca sĕ nu cadă în disgrația atotputernicului domnŭ, er unii se ducŭ din plăcere, pentru că acolo suntŭ glumele, acolo e societatea. Casele rĕmânŭ adese-orĭ pustii, vacile nemulse, grădinile fără pază, trebile casei disordinate, programulŭ de muncă pe diua următore nefăcutŭ.

Inchipuițĭ-vĕ dintr'unŭ satŭ numai 100 de omenĭ la muncă continuă în brazda domnului dela 3 și până după 8 ore sera. Punemŭ prețulŭ unui ceasŭ de muncă în timpulŭ celŭ scumpŭ de veră numai în 5 cr. Cincĭ óre de clacă câte 5 cr. face 25 cr. de persónă, ér dela 100 persóne à 25 cr. face 25 fl. Sĕ dicemŭ cá din aceștia a spesatŭ stăpânulŭ chiarŭ 10 fl. pentru rachiu și mâncărĭ; rĕmâne însĕ în punga stăpânului unŭ venitŭ de 15 fl. esploatatŭ din munca poporului. Acésta este de sigurŭ cea mai moderată socotelă, pentru că clăcile consistă in cele mai multe casurĭ din 150—200 și adeseorĭ chiarŭ peste 300 de persóne, er prețulŭ unui ceasŭ de muncă în timpulŭ urgentŭ alŭ lucrului adeseorĭ valoreză pentru economŭ chiar 10 cr.

Ajungă-ne însĕ a constata, că venitulŭ curatŭ alŭ unei clăcĭ face numai 15 fl. Poporulŭ nostru dela sate face în decursulŭ unei verĭ in calculŭ mijlociu 4 clăcĭ pe sema primului proprietarŭ de pămentŭ, a grofului orĭ a baronului, care e ungurŭ; 3 clăcĭ pe séma cârciumarului, care e evreu, 2 clăcĭ pe sema boltașului, care e arménŭ; alte clăci pe sema notarului, a primarului și a altorŭ proprietarĭ mai marĭ din comună, carĭ de asemenea suntŭ de regulă străinĭ. La olaltă sĕ socotimŭ într'o veră chiar numai 10 clăcĭ, à 15 fl. face 150 fl v. a. Câte comune românescĭ nu s'ar pute inscrie ca membre fundatóre la „Associațiunea Transilvană," décă acestŭ bogatŭ isvorŭ de venitŭ s'ar esploata în favorulŭ unui scopŭ filantropicŭ românescŭ. și nu în favorulŭ streinilorŭ? Unde arŭ ajunge comunele nostre, decă în locŭ de a jertfi aceste clăcĭ, — adesea chiar cu risiculŭ moralitățiĭ sale — în socotela străinilorŭ, ba nu arare orĭ chiarŭ a celorŭ mai urgisițĭ esploatatorĭ ai sĕi, — arŭ cultiva mai bine câteva jugĕre de pămentŭ în favorulŭ bisericei, arŭ forma unŭ fondŭ din care sĕ se plătéscă preotulŭ, învĕțătorulŭ, sĕ se ajute scóla, sĕ se premieze scolarii diligențĭ, sĕ se încuragieze prin premii servitorii și alțĭ bărbațĭ și femei din comună, carĭ se desting prin moralitate, muncă și crutare?!

In fața acestorŭ împrejurărĭ nu vomŭ greși, credemŭ, decă vomŭ dice că claca este unŭ rĕu numai relativŭ. Nu vomŭ condamna pe unŭ preotŭ de ai noștri, decă a inscenatŭ cu credincioșii sĕi o clacă în di de Duminecă orĭ sĕrbătore, cu scopulŭ ca sé smulgă pe poporŭ din ghiarele lipitorilorŭ satului și altorŭ străinĭ. Afară de acesta multŭ mai puținŭ păgubitóre este în privința moralitățiĭ o clacă inscenată de ómenii noștri, cărora le este înăscutŭ sentimentulŭ de modestiă și pietate, decâtŭ cea inscenată de străinĭ, carĭ nu au nicĭ o tragere de inimă și nu simtŭ nicĭ o durere pentru demoralisarea poporului nostru.

O clacă nevinovată, inscenată în spiritŭ modestŭ și moralŭ, póte servi ca mijlocŭ pentru încungiurarea altorŭ rele mai marĭ, căcĭ mai bine este la totŭ casulŭ a procura poporului distracțiunĭ prin astfelŭ de clăcĭ, decâtŭ a-lŭ lăsa sĕ petrecă de esemplu în cârciumă. Mai vertosŭ ar fi de doritŭ aplicarea acestui mijlocŭ pentru vindecarea altorŭ rele mai marĭ, când claca se face în favorulŭ bisericei séu altui scopŭ filantropicŭ.

Valea Bârgăului, Septemvre 1887.

Onorate D-le Redactorŭ! La 28 Augustŭ, cu ocasiunea întrunirei generale a învĕțătorilorŭ gr. or. din despărțămentulŭ alŭ VIII-lea, s'a aranjatŭ în localitățile școlei fundaționale din B.-Prundŭ și o representațiune teatrală de diletanțĭ, urmată de o petrecere cu jocŭ. Piesele ce s'au jucatŭ cu acéstă ocasiune au fostŭ următorele:

1) „Misantropulŭ" de Molière, traducere de Velescu, dialogŭ ținutŭ de d-nii Emanuelŭ Beșa și Georgiu Ghița.

2) „Fata lui Chirŭ Troancă« comediă într'unŭ act, persónele: Derescu candidatŭ de însurătore d-lŭ Georgiu Ghița; Chirŭ Troancă, herghelegiu, d-nulŭ Emanuelŭ Beșa, Iordache sluga lui Derescu, d-nulŭ Simeonŭ Pahone și Lucreția fata lui Troancă d-na Pelagia Dologa.

3) »Soldatulŭ Românŭ la Plevna" cançonetă de I. P. Bancovŭ, jucată de d-nulŭ Eliseu I. Danŭ.

Ce se ține de reușita representațiunei teatrale, a fostŭ pe deplinŭ îndestulitóre dovedindŭ fiăcarele dintre diletanțĭ deplină îndemânare în intorsĕturile scenei precum și succesŭ peste așteptare în interpretarea rolului sĕu. — In deosebĭ însĕ d-lŭ Emanuelŭ Beșa în „Misantropulŭ", apoi d-na Pelagia Dologa în rola Lucreției din piesa „Fata lui Chirŭ Troancă«, precum și d-nulŭ Eliseu Danŭ în „Soldatulŭ românŭ la Plevna«, prin joculŭ de scenă, prin interpretarea potrivită și nemăestrită a rolelorŭ ne-au făcutŭ sĕ-i admirămŭ.

Inmediatŭ după representațiunea teatrală a urmatŭ joculŭ, care cu chefŭ și voiă românescă s'a continuatŭ până în dorii dilei. Petrecerea a fostŭ bine cercetată de óspețĭ din Bârgău și împrejurime, ba chiarŭ și din Bucovina. Succesulŭ, precum celŭ moralŭ, astfelŭ și celŭ materialŭ — avĕndŭ în vedere giurstările nóstre — a fostŭ îndestulitorŭ și e destinatŭ pentru ajutorarea copiilorŭ sĕracĭ ce cerceteză școla fundațională din locŭ.

Costumulŭ naționalŭ și jocurile neaoșe românescĭ — ca la tóte petrecerile ce se aranjeză în acéstă vale — nu au lipsitŭ nicĭ de astă dată și nicĭ sĕ nu lipséscă câtŭ va fi pămentulŭ. *— Elŭ —*

Lista de subscripțiune,

deschisă de „Gazeta Transilvaniei" pentru comunele române din Ardélŭ nenorocite prin incendiu și inundare

Au mai incursŭ:

Prin Onor. Domnŭ Petru Nirășteanu, parochŭ gr. cat. în Ernotŭ, colectă dela poporulŭ românŭ din Ernotŭ în Ardealŭ	9 fl. 46 cr.
Adăugendŭ la acésta suma din nr. 185 alŭ „Gaz. Trans."	1667 lei 25 b. și 604 fl. 06 cr.
(Va urma). Totalŭ:	1667 lei 25 b. și 613 fl. 52 cr.

Le mulțumimŭ generoșilorŭ contribuitorĭ în numele nenorociților, dorindŭ ca nobilulŭ lorŭ esemplu sĕ afle imitatorĭ pretutindenea.

*

Rugămŭ și pe acéstă cale pe onoratele comitete, carĭ s'au instituitŭ pentru ajutorarea inundațilorŭ și a arșilorŭ din comunele române sĕ binevoiéscă a ne trimite neamĕnatŭ tóte datele ce le stau la disposițiune privitóre la activitatea lorŭ și la pagubele suferite de către țĕranii noștri.

Redacțiunea.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

MITCHELSTOWN, 28 Septemvre. — Pe linia ferată dintre Cork și Youghall, pe care avéu sĕ mérgă polițiști și soldațĭ în apropiere de Youghall, ca sĕ procédă la înlăturarea câtorva arendașĭ, precum dispusese tribunalulŭ, au fostŭ scóse adi șinele și sîrma telegrafică a fostŭ tăiată.

PARIS, 28 Septemvre. — In consiliulŭ de miniștri raportă ministrulŭ de esterne Flourens, că Germania e gata, décă faptele suntŭ adevĕrate, sĕ dea orĭ ce satisfacțiune cerută lealŭ.

Ultime scirĭ.

Viena, 27 Septemvre. — Unŭ prândŭ de gală s'a datŭ astădĭ la Hofburg, în onórea ofițerilorŭ streinĭ carĭ au asistatŭ la manevrele armatei.

Congresulŭ higienicŭ internaționalŭ a fostŭ deschisŭ de arhiducele Rudolfŭ. Prințulŭ moștenitorŭ a ținutŭ cu acéstă ocasiune unŭ discursŭ liberalŭ care a fostŭ primitŭ într'unŭ mod fórte simpaticŭ.

Impĕratulŭ a adresatŭ o scrisóre d-lui Tisza, prin care mulțumesce poporului ungarŭ pentru primirea căldurósă ce i s'a făcutŭ pretutindenĭ.

Cracovia, 26 Septemvre. — In guvernamentulŭ Varșoviei au fugitŭ peste 20 la sută din cei ce erau sĕ fiă luațĭ în armată. In urma acestora guvernatorulŭ Gurko a propusŭ colosale amendĭ bănescĭ contra fugarilorŭ séu contra familiilorŭ lorŭ, ale cărorŭ averĭ vorŭ fi secuestrate până la întórcerea desertorilorŭ.

Parisŭ, 26 Șeptemvre. — O notă a ministrului de rĕsboiu declară, față cu scirile unorŭ diare, că fabricarea pușcilorŭ și a cartușelorŭ de sistemŭ nou n'a încetatŭ de locŭ și se continuă neîntreruptŭ.

Avisŭ. D-nii acționarĭ ai institutului de creditŭ și economii »Arieșana" din Turda, carĭ încă nu au plătitŭ vĕrsămentulŭ alŭ III-lea espiratŭ cu 24 Augustŭ a. c., suntŭ provocațĭ a plăti acestŭ vĕrsămentŭ dimpreună cu interesele de intârdiare (până adi 6 cr., de acțiune) în timpulŭ celŭ mai scurtŭ, căcĭ în casŭ contrarŭ vorŭ fi provocațĭ directŭ ad personam ca sĕ șĭ achite vĕrsămentulŭ, conformŭ § 11 din statute.

Turda, 23 Septemvre 1887.

Direcțiunea institutului de creditŭ și economii »Arieșana"

D. St. Șuluțiu, direct. exec. — Silvestru Moldovanŭ, secretarŭ.

Raportu polițienescŭ. — Erĭ după amédĭ s'a furatŭ o lingură de argintŭ pentru lapte și cafea dintr'o casă în strada Scheilorŭ în absența stăpânilorŭ și în lipsa servitórei, care se dusese la fântână fără sĕ fi închisŭ ușa bucătăriei. Bănuiala de a fi furatŭ aceste obiecte cade asupra unei Țigăncĭ, care sub pretextŭ că vrea sĕ cumpere haine vechĭ se totŭ învârtise în acea casă încă de dimineță.

DIVERSE.

Unŭ cerșetorŭ bogatŭ. — O mare sensațiune a pricinuitŭ la 1 Septemvre pe strada Mariahilf la Viena arestarea unui bĕtrânŭ, care, eșindŭ dintr'o magasiă, unde cerșitorise, căduse pe stradă cu țipete sfâșietore: „banii mei! banii mei!" întindĕndŭ spasmoticŭ ambele mânĭ după nisce monete de argintŭ ce-i căduse din cisme. Causa accidentului și căderei bĕtrânului era fară îndoială temerea cerșetorului d'unŭ sergentŭ alŭ poliției, care ilŭ pândise și se apropiă de densulŭ cu intențiunea d'alŭ aresta. In timpulŭ escortărei lui la comisariatŭ, de către o mulțime de omenĭ, bĕtrânulŭ se împotrivea, făcendŭ încercărĭ de a fugi, luptându-se cu omulŭ poliției; cu acéstă ocasiune cădeau din buzunare, din cisme și chiar din mânecele cămășei lui o mulțime de banĭ mărunțĭ, ce publiculŭ se grăbia a-i aduna și a-i da sergentului. La comisariatulŭ poliției, supusŭ visitărei, s'a găsitŭ asupra arestatului, atâtŭ în cismele sale câtŭ și în căptușela hainei o sumă de 591 fiorinĭ și 3 crucerĭ în bancnote și în monete de argintŭ și aramă; afară de alte diferite hârtii de valóre și obligațiunĭ d'ale statului. Arestatulŭ, unŭ bĕtrânŭ de 60 de anĭ, pare că se numesce Avram Glukshofer și că a fostŭ ceprăzarŭ, se plângea și reclama inapoiarea banilorŭ sĕi. Când i se declară că banii lui se vorŭ restitui de judecătoria locală după ce-șĭ va fi făcutŭ penalitatea, se împotrivì, protestândŭ și țipândŭ ca unŭ nebunŭ. La 2 Septemvre ciudatulŭ cerșitorŭ se află înaintea tribunalului corecționalŭ Neubau. Acolo spuse că la Budapesta ar fi avutŭ noroculŭ a câștiga la lotăriă, făcendŭ unŭ terno, că d'atuncĭ portă necontenitŭ banii asupră-i, că nu voiesce sĕ-i atingă cu nicĭ unŭ prețŭ, că este hotărîtŭ a cerși câtŭ timpŭ ilŭ vorŭ mai duce piciórele, ca în bĕtrânețele sale sĕ nu cadă în sarcina comunei. Judecătorulŭ condamnă pe cerșitorulŭ bogatŭ la unŭ arestŭ d'o sĕptĕmână, găsindŭ unŭ motivŭ agravantŭ în împrejurarea că Gluckshofer nu se aflase de locŭ într'o posițiune siluitóre.

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureșianu.

---

aplica și pentru anulŭ 1600. Apoi în țéra Ungurilorŭ séu în comitatele Transilvaniei se aflau fără îndoielă nu numai domnĭ ungurĭ, der și țĕranĭ ungurĭ. Cu unŭ cuventŭ, Bălcescu strămută relațiunile Transilvaniei din 1850 în a. 1600, și aceste închipuirĭ se consideră ca istoriă, și apoi din aceștĭ doi factorĭ voiesce sĕ constitue programa presentului. Și astfelŭ lucră întrega scólă română.

Vomŭ trece acum la revoluțiunea țĕranilorŭ din Transilvania în a. 1787—1785.

„Căpitanii românĭ, ne spune Densușianu, voiau sĕ estindă revoluțiunea peste întrega Transilvaniă, sĕ estermineze pe toțĭ nobilii și pe toțĭ Ungurii, séu sĕ-i forțeze a se face Românĭ primindŭ religiunea română. . . . Botezarea Ungurilorŭ nu era de locŭ dictată prin unŭ sentimentŭ religiosŭ, din contră țĕranii românĭ considerau botezulŭ Ungurilorŭ, ca singurulŭ mijlocŭ pentru a-i romanisa deodată și fără întârdiere. . . . . Dominațiunea Ungurilorŭ sĕ înceteze și țéra sĕ ajungă sub domnia elementului românŭ, se înțelege — adauge Densușianu — mărinimosŭ — sub regimulŭ casei austriace. — Ideile revoluțiunii erau așader tradiționale, formate pe basa dreptului istoricŭ, pe basa vechimei Românilorŭ în Transilvania.« (pag. 149, 151, 152).

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena
din 26 Septemvre st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	100 05	Bonurĭ croato-slavone	104 75
Rentă de hârtiă 5%	86.95	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100. –
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150 —	Imprumutulŭ cu premiu ung.	122 40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98 40	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	123.20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	126 –	Renta de hârtiă austriacă	81 10
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	114 25	Renta de arg. austr.	82 35
Bonurĭ rurale ungare	104.30	Renta de aurŭ austr.	112 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.20	Losurile din 1860	136.—
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	104.50	Acțiunile băncei austro-ungare	882 —
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 50	Act. băncei de creditŭ ung.	285.—
Bonurĭ rurale transilvane	104 25	Act. băncei de creditŭ austr.	282.10
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 96
		Napoleon-d'orĭ	9.95
		Mărcĭ 100 împ. germ.	61 52
		Londra 10 Livres sterlinge	125.95

Bursa de Bucurescĭ.
Cota oficială dela 8 Septemvre st. v. 1887.

	Cump.	vend.
Renta română (5%).	$91^{1}/_{2}$	$92^{1}/_{2}$
Renta rom. amort. (5%)	$95^{1}/_{4}$	$95^{3}/_{4}$
» convert. (6%)	$89^{3}/_{4}$	$90^{1}/_{4}$
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	35—	36—
Credit fonc. rural (7%)	$104^{3}/_{4}$	$105^{1}/_{2}$
» „ „ (5%)	$89^{1}/_{2}$	$90^{1}/_{4}$
» » urban (7%)	$103^{1}/_{4}$	$103^{3}/_{4}$
» » » (6%)	94—	95—
» » » (5%)	87—	$87^{1}/_{2}$
Banca națională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
» » » Națională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.—	$14.^{1}/_{4}$
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.01	2.02

Cursulu pieței Brașovŭ
din 27 Septemvre st. n. 1887.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.68	Vend.	8.70
Argint românesc	»	8.60	»	8.65
Napoleon-d'orĭ	»	9 94	»	9 98
Lire turcescĭ	»	11.22	»	11.28
Imperialĭ	»	10.21	»	10.26
Galbenĭ	»	5 90	»	5.94
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	110.—	»	$111.^{1}/_{2}$
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

ABONAMENTE
la
„Gazeta Transilvaniei“

se potŭ face cu începerea dale 1 și 15 ale fiecărei lunĭ, mai ușorŭ prin mandate postale.

Adresele ne rugămŭ a ni se trimite esactŭ arătându-se și posta ultimă.

Prețulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ . . . . 3 fl. —
„ șése lunĭ . . . . 6 fl. —
„ unŭ anŭ . . . . 12 fl. —

Pentru România și străinătate:

„ pe trei lunĭ . . . . 10 francĭ
„ șése lunĭ . . . . 20 „
„ unŭ anŭ . . . . 40 „

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.‘

Sosirea și plecarea trenurilorŭ și postelorŭ în Brașovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Brașovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéța.

2. Dela Brașovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéța.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amedĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Brașovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amedĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute sera.

2. Dela Bucurescĭ la Brașovŭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amedĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Brașovŭ la *Rĕșnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 min. după amédĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ*: 4 óre după amedĭ.
c) „ „ în *Secuime* (S. Georgĭ): 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgărașŭ*: 4 óre diminéța.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéța.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕșnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ* la Brașovŭ: 10 óre înainte da amedĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Brașovŭ: 9 ore a. m.
c) Din *Secuime* la Brașovŭ: 6 óre sera.
d) „ *Făgărașŭ* la Brașovŭ: 2 óre diminéța.
e) „ *Săcele* la Brașovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Tipografia ALEXI, Brașovŭ.